

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	21.02.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	ringkonnaprokurör Ilona Litvinova
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231753693
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxx Xxxxx (xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	17.09.2023

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 23231753693, mille esemeks on Xxxx Xxxxx poolne ettevaatamatusest liiklusnõuete rikkumine, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus.

Kriminaalmenetluse käigus esitati Xxxx Xxxxxle KarS § 423 lg 1 järgi kahtlustus, mille sisu on järgmine.

17.09.2023 kella 17:22 paiku juhtis Xxxx Xxxxx Harju maakonnas Jõelähtme vallas Jõelähtme-Kemba tee 10. kilomeetril mootorsõidukit Toyota Corolla, reg.märk XXXXXX, ning liikudes mööda Jõelähtme-Kemba maanteed Ruu-Ihasalu maantee poolt Naire tee poole, kaldus vasakule vastassuunavööndisse ning põrkas kokku vastu sõitva mootorsõidukiga Volkswagen Passat Variant, reg.märk XXXXXX, mida juhtis Xxxx Xxxx (xxxxxxxxxxxx). Kokkupõrke tagajärjel sai Xxxx Xxxx tervisekahjustused, mille ravi on kestusega üle nelja kuu.

Eespool kirjeldatud tegevusega rikkus Xxxx Xxxxx ettevaatamatusest järgmisi liiklusseaduse (edaspidi ka LS) sätteid:

- LS § 14 lg 2, mille kohaselt peab iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist;
- LS § 16 lg 1, mille kohaselt peab liikleja olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda;
- LS § 45 lg 7, mille kohaselt tuleb asulavälisel teel sõita sõiduolusid arvestades võimalikult sõidutee parema ääre lähedal, ohustamata teisi liiklejaid, kui liikluskorraldusvahend ei näita teisiti.

Seega pani Xxxx Xxxxx toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusest, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus, s.o KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi.

Samas on prokuröri hinnangul kriminaalasjas ilmnenu asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

Kahtlustatavale inkrimineeritud kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Käsitletava paragrahvi sanktsioon näeb ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Sellised suhteliselt madalad karistusemäärad näitavad, et antud juhul on tegemist seadusandja silmis kergemaliigilise kuriteoga ning seega on väiksem ka selle kuriteo toime pannud isiku süü. Vaadeldav tegu on toime pandud ettevaatamatusest, mis tähendab, et kahtlustatav ei ole liiklusseaduse nõudeid rikkunud tahtlikult, kuid hoolika käitumise korral oleks ta saanud liiklusõnnetuse ja raske tagajärje saabumise ära hoida. Ettevaatamatu teo ebaõigussisu on võrreldes tahtliku teoga väiksem ning ohtlikkus madalam, mistõttu on väiksem ka selle toime pannud isiku süü.

Kahtlustatav on varem xxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx, samuti ei olnud varasemalt tema suhtes otstarbekuse tõttu xxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx. Pärast juhtunut ei ole kahtlustatava suhtes xxxx xxxx kriminaalmenetlusi xxxxxxxx. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad kriminaalmenetluse kulude hüvitamise kohustuse panemisega kriminaalmenetluse lõpetamisel.

Prokurör leiab, et arvestades kahtlustatava isikut ja tema käitumist pärast liiklusõnnetuse toimumist, puudub vajadus määrata kahtlustatavale lisaks muid kohustusi (näiteks, kindla summa tasumine riigituludesse). Kahtlustatav on xxxxxxxx ning tema igakuine xxxxxxxxxxxx xx ole kuigi xxxx. Seoses antud asjaga tekkinud menetluskulude summa on märkimisväärne ning kuulub kahtlustatava poolt hüvitamisele. Kahtlustatav on heastanud kannatanule tekitatud varalise ja mittevaralise kahju, tehes seda ühekordse maksena ja arvestatavas

summas. Tema on kannatanu ees korduvalt vabandanud, ja seda nii telefoni teel kui ka isiklikult. KrMS § 202 järgse kohustuse eesmärk ei ole mitte asetada süüdlane väljapääsmatusse olukorda, vaid panna teda mõtlema enda käitumise üle ning mõjutada teda edaspidi hoiduma süütegude toimepanemisest. Antud juhul on see eesmärk saavutatav läbi menetluskulude hüvitamise kohustuse panemise.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele üheseltmõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Kahtlustatav on nõus hüvitama kriminaalmenetluse kulud, nimelt kohtuarstliku ekspertiisi maksumuse 155 eurot, riigi õigusabi kulud summas 87,84 eurot ja mootorsõiduki teisalduskulu summas 127,68 eurot, s.t menetluskulud kogusummas 370,52 eurot

10.01.2024 antud ütlustes selgitas kannatanu, et ei tunne liiklusõnnetuse põhjustanud juhi suhtes viha ning ei soovi tema kriminaalkorras karistamist. Kannatanu tsiviilhagi ei esitanud ning edastas 14.02.2024 prokuratuurile avalduse, milles selgitas, et temale seoses liiklusõnnetuse toimumisega tekitatud moraalne ja materiaalne kahju on Xxxx Xxxxx poolt täielikult hüvitatud ning tal puuduvad edasised nõuded. Kannatanule on prokuröri poolt selgitatud KrMS § 202 järgse kriminaalmenetluse lõpetamise olemus ning tema on sellest aru saanud ja sellega nõus.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa.

Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õigusküülekuse tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest. Seega puudub kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231753693 menetlus.
2. **Kohustada Xxxx Xxxxxt hüvitama kriminaalmenetluse kulud, milleks on isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr Xxx-XXXXXXX) maksumus 155 eurot, riigi õigusabi kulud määratud kaitsjale Aivar Ennok summas 87,84 eurot ja mootorsõiduki teisalduskulu summas 127,68 eurot, s.t menetluskulud kogusummas 370,52 eurot, hiljemalt 21.08.2024.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ega muid kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

- 1 CD-plaat helifailiga /tl 41/ ja 1 DVD-plaat fotodega /tl 13/ jätta kriminaalasja materjalide juurde;
 - mootorsõiduk Volkswagen Passat Variant, reg.märk XXXXXX, väljastati 24.10.2024 sõiduki omanikule politseiparklast aadressil Rahumäe tee 6/1, Tallinn /tl 16-17/.
5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: andmed puuduvad. Andmed, millest KrMS § 206 lõike 2¹ alusel tuleb teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti, puuduvad.
 6. Kriminaalmenetluse kulud: menetluskulude hüvitamise otsustus sisaldub käesoleva määruse resolutsiooni punktis 2.
 7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale Xxxx Xxxxle ja tema kaitsjale vandeadvokaat Aivar Ennokile allkirja vastu. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule Xxxx Xxxx.
 8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja tn 4 Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
 9. KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, asukohaga Wismari 7, Tallinn 15188.

Ilona Litvinova
Ringkonnaprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustusi. Minule on selgitatud, et käesolevas määruses loetletud kohustuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetlus käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)